

STATUT GRAĐANSKOG SAVEZA

I. UVODNE ODREDNICE

Član 1. (Predmet Statuta)

Građanski savez (u daljnjem tekstu: GS) je politička stranka građana i građanki države Bosne i Hercegovine. GS je politička stranka građanske lijevice zasnovana na anti-fašizmu, sekularizmu, atlanticizmu, jednakim mogućnostima za sve građane, socijalnoj pravdi i održivom razvoju Bosne i Hercegovine.

GS u svom javnom djelovanju propagira modernu i jaku državu BiH jednakih građana u skladu sa Europskom konvencijom o ljudskim pravima.

Djelovanje Stranke zasniva se na Programskim ciljevima Stranke, Statutu i drugim aktima koje donose nadležna tijela Stranke.

II. NAZIV, SJEDIŠTE i SIMBOLI STRANKE

Član 2. (Naziv i sjedište)

Naziv stranke je GRAĐANSKI SAVEZ. Skraćeni naziv je: GS.

Sjedište Stranke je u Sarajevu, na adresi Terezija BB.

Odluku o promjeni naziva Stranke, na prijedlog Predsjedništva, može donijeti Kongres GS-a dvotrećinskom većinom svih članova. Stranka je pravno lice koja upisom u Registar političkih stranaka kod nadležnog suda stiče sva prava utvrđena zakonom. Stranka ima vlastiti račun za poslovanje i posluje po propisima koji definišu poslovanje političkih stranaka u Bosni i Hercegovini. Stranka djeluje u Bosni i Hercegovini te u inostranstvu, prema propisima države u kojoj djeluje.

Član 3.
(Pečat, znak i zastava)

Stranka ima pečat, znak i zastavu.

PEČAT: GS ima pečat okruglog oblika, na kojem je u pravilnom rasporedu polukružno ispisano Građanski Savez. U sredini pečata nalazi se znak GS.

ZNAK: Znak GS-a je u obliku kruga.

ZASTAVA: Znak GS-a na žutoj podlozi sa plavim slovima.

Član 4.
(Dan Stranke)

Dan Stranke je 1. Maj.

Način obilježavanja Dana Stranke uređuje se odlukom Predsjedništva.

Član 5.
(Definicije)

Izrazi koji se u ovome Statutu koriste u muškom rodu, podrazumijevaju i obuhvataju iste takve izraze za osobe ženskoga roda.

III. ZASTUPANJE

Član 6.
(Predstavljanje i zastupanje)

Predsjednik GS predstavlja i zastupa stranku. U slučaju spriječenosti, zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika GS-a i to onaj kojeg pisanom odlukom za to ovlasti predsjednik GS-a. U okviru prava i ovlaštenja povjerenika, općinskih i gradskih organizacija, kantonalnih/regionalnih organizacija, stranku predstavljaju i predsjednici ili ovlaštena lica tih organizacija.

IV. CILJEVI, PRINCIPI, NAČIN DJELOVANJA I JAVNOST RADA

Član 7.
(Principi Stranke)

Osnovni principi Stranke su:

- a) centralizovano uređenje Bosne i Hercegovine, republikanski oblik vlasti uz očuvanje i afirmaciju njenog državnog identiteta i suvereniteta;
- b) poštivanje ljudskog dostojanstva i zaštita ljudskih prava i sloboda;
- c) sigurno, mirno, ekonomski prosperitetno, fer i solidarno demokratsko društvo;
- d) država blagostanja, socijalnog partnerstva, pravne sigurnosti zaposlenih i građanske uzajamnosti i solidarnosti;
- e) društvo koje živi u skladu sa prirodom i okolišem i osigurava održivi razvoj;
- f) vladavina prava i zaštita prava svih vrsta manjina: etničkih, političkih, kulturnih, vjerskih, seksualnih i drugih;
- g) paritet demokratije, svjesno stvaranje uslova za jednake mogućnosti za političku participaciju za oba spola;
- h) regionalizam i razvoj lokalne samouprave za jednak razvoj Bosne i hercegovine;
- i) integracija i saradnja sa političkim akterima u zemlji, u Evropi i širom svijeta, u skladu sa principima razvijenih demokratskim strankama;
- j) afirmacija antifašizma i sekularizma kao civilizacijske tekovine savremenog svijeta.

Član 8. (Djelovanje Stranke)

Stranka djeluje prema principima, načelima i ciljevima utvrđenim svojim Statutom, svojim programom i drugim programskim dokumentima te u skladu sa savremenim dostignućima izgradnje demokratskog višestranačkog sistema.

Član 9. (Međunarodna i druga saradnja)

Radi ostvarenja svojih ciljeva i interesa, GS saraduje s drugim političkim strankama i međunarodnim organizacijama, ukoliko ta suradnja pridonosi ostvarivanju programa Stranke. Odluku o saradnji donosi Predsjednik stranke, na prijedlog Predsjedništva Stranke. Stranka se učlanjuje u domaće i međunarodne organizacije i ustanove, u skladu sa svojim programom i odlukama, na prijedlog Predsjedništva Stranke.

Član 10. (Načelo nenasilnog djelovanja)

Za ostvarivanje programskih načela i političkih ciljeva GS će se boriti demokratskim nenasilnim metodama poštujući ustavnost i zakonitost.

Član 11. (Načelo javnog djelovanja)

Rad Stranke je javan. Izuzetno, organi Stranke mogu isključiti javnost iz svog rada, kad to zahtijevaju interesi bitni za sigurnost i odbranu BiH te interese Stranke. Javnost članstva, organa i GS-a ostvaruje se na javnim skupovima, tribinama, sudjelovanjem na okruglim stolovima, uspostavljajući odnose sa javnošću i djelujući na javno mnjenje građana, birača, simpatizera i članova GS-a.

Javnost djelovanja osigurava se konferencijama za novinare, izjavama, saopćenjima za javnost, sjednicama i sastancima otvorenim za javnost, izdavanjem publikacija, putem internetskih stranica i na drugi način. Stranka može izdavati novine, časopise i knjige, surađivati s medijima i obraćati se javnosti na druge načine.

V. ČLANSTVO

Član 12. (Način učlanjivanja i vrsta članstva)

Članom stranke može postati svaki punoljetan građanin, u skladu sa uslovima propisanim zakonom, koji da izjavu o pristupanju, kojom prihvata program i statut stranke, koji plaća članarinu i kojem se izdaje članska karta.

Članom Stranke postaje se potpisom pristupnice i upisom u Registar članova GS-a. GS može predvidjeti mogućnost pristupanja Stranci elektronskim putem, u kojem slučaju se članom stranke postaje također nakon upisa u Registar članova GS-a. Odluku o prijemu u članstvo donosi općinski odbor ili Predsjedništvo Stranke. Svaki član pripadnik je općinske organizacije prema mjestu prebivališta. Izuzetno, učenici i studenti mogu biti pripadnici Stranke prema mjestu boravišta.

Članstvo u Stranci može biti i počasno o čemu odluku donosi predsjedništvo Stranke. O počasnim članovima vodi se evidencija. Član stranke ne može istovremeno biti i član druge političke stranke sa sjedištem u BiH. O članovima Stranke vodi se registar članova. Izgled, sadržaj, postupak upisa i brisanja članova, te način raspolaganja podacima o članovima utvrđuje se Pravilnikom koji donosi Predsjedništvo Stranke.

Član 13. (Članske obaveze)

Član Građanskog saveza je dužan:

- a) da poštuje i unapređuje programske ciljeve i zadatke te provoditi odluke Stranke;
- b) da svojim ponašanjem omogući ostvarivanje temeljnih vrijednosti Stranke, čime jača svoj ugled i ugled Stranke;
- c) da savjesno sudjeluje u radu Stranke i u organima u koje je izabran;
- d) da čuva čast i ugled Stranke te čuva sve ugovorne i poslovne tajne Stranke;
- e) da njeguje korektne i tolerantne odnose u Stranci;
- f) da se pridržava Statuta, programa i odluka koje donose organi Stranke te u javnim nastupima poštivati odluke većine;
- g) da uredno plaća članarinu.

Nepridržavanjem dužnosti član krši stranačku disciplinu te ugrožava interese Stranke, što se razmatra u postupku pred Sudom časti.

Za nepridržavanje pravila stranačke discipline, članu se može izreći mjera suspenzije na određeno vrijeme i/ili isključenja iz Stranke. Odluku o suspenziji i isključenju donosi Sud časti.

Član 14. (Članska prava)

Član GS-a ima pravo:

- a) da učestvuje u definisanju i provođenju politike Stranke;
- b) da radi u stranci i njenim organima;
- c) da bira i da bude biran ili izabran u organe stranke;
- d) da bude kandidiran na stranačkim listama za državne, entitetske, kantonalne i lokalne izbore;

- e) bude informisan ili obavješten o aktivnostima stranke, te odlukama organa Stranke te zastupnika i vijećnika GS-a svoje izborne jedinice;
- f) da daje sugestije, mišljenja i prijedloge organima stranke, zastupnicima, vijećnicima općinskih vijeća i mišljenja i stavove za ona pitanja koja nisu izričito definisana programom Stranke, te ne može biti pozvan na odgovornost za mišljenje izneseno na legalnim sastancima organa i organizacija GS-a;
- g) da uživa zaštitu Stranke.

Član 15.
(Počasno članstvo)

Građanski Savez može imati i počasne članove, o čemu odluku donosi predsjednik GS-a.

Član 16.
(Prestanak članstva)

Članstvo u Stranci prestaje:

- a) istupanjem ili upisom u drugu političku stranku;
- b) isključenjem po provedenom postupku;
- c) smrću;
- d) gubitkom poslovne sposobnosti;
- e) kandidiranjem na izborima bez suglasnosti Stranke;
- f) na druge načine.

VI. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Članak 17.
(Opća načela organizacije)

GS je jedinstvena stranka organizovana prema teritorijalnim mjerilima i funkcionalnosti. Svaki organizacijski oblik djeluje kao dio cjelovitog GS-a i na svome području samostalno provodi politiku Stranke izraženu u Statutu, Programu i odlukama organa viših nivoa organizacije te za svoje djelovanje snosi političku odgovornost prema višim organizacijskim oblicima.

Svi stranački zvaničnici viših nivoa; članovi Predsjedništva, parlamentarni zastupnici, članovi Vijeća ministara BiH, članovi zakonodavnih, predstavničkih i izvršnih organa vlasti na nivou općina, gradova, kantona, regija i entiteta, obvezno su, po položaju, članovi organa organizacijskih oblika nižih nivoa, prema mjestu svojega prebivališta.

Član 18.
(Organizacijski oblici)

Organizacijski oblici GS-a su:

- a) povjerenik ili povjereništvo;
- b) mjesna organizacija;
- c) općinska ili gradska organizacija;
- d) regionalna/kantonalna organizacija.

Organi Stranke su općinski ili gradski, kantonalni/regionalni i državni.

Općinski ili gradski organi jesu: općinska ili gradska izborna skupština, općinski ili gradski odbor i predsjednik općinskog ili gradskog odbora.

Kantonalni/regionalni organi jesu: Kantonalna/regionalna izborna skupština, kantonalni/regionalni odbor i predsjednik kantonalnog/regionalnog odbora.

Organi Stranke na nivou države su: Kongres, Predsjedništvo Stranke, Predsjednik Stranke i Nadzorni odbor Stranke

Mjesne organizacije

Člana 19. (Povjerenik i mjesni odbori)

Povjerenika (ili povjereništvo) može imenovati Predsjedništvo stranke ili Predsjednik stranke radi organiziranja ili ponovnog organiziranja organizacijskih oblika stranke na određenom teritorijalnom nivou. U ovom slučaju na povjerenika (povjerenstvo) se adekvatno prenose prava i obveze koje ima organizacijski oblik na određenom organizacijskom nivou.

Mjesni odbor predstavlja organizacijski oblik za više članova stranke te se u pravilu može osnovati na području jedinice mjesne samouprave ili općine, u cilju uspostavljanja što funkcionalnije teritorijalne organizacije Stranke te ostvarivanja politike mjesne samouprave.

Mjesni odbor se može osnovati kad na njegovom području djeluje najmanje sedam članova. U većim se naseljima ili gradovima, prema potrebi, može osnovati više mjesnih odbora. Ako u mjestu ili kvartu grada ima manje od sedam članova, ti će članovi djelovati u sastavu najbližeg mjesnog odbora do stvaranja uvjeta za osnivanje zasebnog mjesnog odbora.

Funkcije i obaveze Mjesnog odbora su:

- a) predstavljanje rada Stranke u svojoj sredini i propagiranje programa, ideja, stavova i odluka, predlaganje članova na izborima za organe lokalne samouprave na području mjesnog odbora;
- b) uočavanje lokalnih problema i njihovo razrješavanje u okviru svojeg djelokruga;
- c) biranje članova općinske ili gradske skupštine;
- d) usmjeravanje i organiziranje djelatnosti članova te provođenje i izvršavanje političkih odluke i stavova koje donose tijela Stranke;
- e) prikupljanje članarine;
- f) obavlja druge dužnosti koje mu povjere druga tijela stranke.

Mjesni odbor natpolovičnom većinom svih članova bira svoje organe i to predsjednika, podpredsjednika, sekretara, blagajnika te predsjednika Organizacije mladih koji zajedno čine predsjedništvo Mjesnog odbora. Mjesni odbor može po potrebi osnovati i druga tijela potrebna za funkcioniranje.

Općinske i gradske organizacije

Član 20. (Sastav općinskih i gradskih organizacija)

Svi članovi Stranke i njihovi mjesni odbori na području općine ili grada osnivaju općinsku ili gradsku organizaciju Stranke. Općinska ili gradska organizacija je u pravilu zajednička organizacija mjesnih

odbora. Općinska ili gradska organizacija se može osnovati i bez mjesnih organizacija, odnosno po principu da se najprije osnuje općinska ili gradska organizacija, pa potom mjesni odbori.

Općinska ili gradska organizacija se može osnovati kad na njenom području ima najmanje 7 članova. Općinska ili gradska organizacija ima pravo nadzora nad radom mjesnih odbora.

Općinske i gradske organizacije imaju sljedeće organe:

- a) Skupština općinske ili gradske organizacije;
- b) Predsjedništvo;
- c) Nadzorni odbor.

Član 21. **(Organi općinskih i gradskih organizacija)**

Skupština je najviše tijelo općinske ili gradske organizacije. Skupština raspravlja i donosi odluke o svim pitanjima vezanim za funkcioniranje unutar svoje nadležnosti. Skupština bira članove tijela općinske ili gradske organizacije te bira predstavnike za skupštinu kantonalne/regionalne organizacije. Skupština se sastaje prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje. Skupštinu saziva i predsjedava joj predsjednik općinske ili gradske organizacije.

Predsjednik općinske ili gradske organizacije je dužan sazvati skupštinu u roku od 15 dana ako to u pisanom obliku zatraži jedna trećina njezinih članova. Ako u ovom slučaju skupština ne bi bila sazvana, skupštinu može sazvati odbor kantonalne/regionalne organizacije ili Predsjedništvo GS-a. Ukoliko je na sjednici prisutna većina članova skupštine, skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih članova. Članovi skupštine moraju biti obaviješteni, u pisanom obliku, o mjestu, vremenu i dnevnom redu skupštine, i to najmanje 5 dana prije njezina održavanja. Skupštinu čine svi članovi predsjedništva mjesnih odbora po svojoj funkciji te izabrani predstavnici mjesnih odbora.

Na svakih pet članova mjesnih odbora bira se po jedan predstavnik za općinsku ili gradsku skupštinu. Ukoliko je broj članova svih mjesnih odbora općinske ili gradske organizacije manji od 100, svi članovi čine skupštinu općinske ili gradske organizacije. U slučaju da bi skupština imala više od 100 članova, predstavnički sistem se prilagođava na način kako to odredi Predsjedništvo Stranke.

Član 22. **(Predstavljanje i zastupanje općinske ili gradske organizacije)**

Predsjedništvo općinske ili gradske organizacije je najviše tijelo između dvije skupštine, a sastoji se od predsjednika, potpredsjednika, sekretara, blagajnika te predsjednika Organizacije mladih, ukoliko je Organizacija mladih osnovana. Predsjednik općinske ili gradske organizacije predstavlja organizaciju u javnosti i potpisuje odluke i druge akte organizacije.

Član 23. **(Nadležnost Predsjedništva općinske ili gradske organizacije)**

Predsjedništvo općinske ili gradske organizacije:

- a) donosi program rada općinske, odnosno gradske organizacije;
- b) raspravlja o političkim problemima i odlučuje o političkim pitanjima u okviru djelokruga svoje općine ili grada;
- c) brine o provođenju politike i odluka organa Stranke na svom području;
- d) imenuje stalne ili povremene odbore za određena pitanja s područja općine ili grada;

- e) predlaže Predsjedništvu Stranke kandidate za državne izbore iz svoje sredine;
- f) uz saglasnost Predsjedništva Stranke, određuje kandidate za lokalne izbore, za općine i gradove;
- g) organizira i određuje promatrače za izbore: predsjedničke, parlamentarne i lokalne
- h) nakon provedenih izbora, analizira izborne rezultate i predlaže kantonalnoj/regionalnoj organizaciji mjere za unaprjeđenje rada Stranke i poboljšanje rezultata
- i) predlaže suspenziju ili isključenje iz Stranke pojedinih članova Stranke iz svoje organizacije koji krše odredbe Statuta, programa Stranke, ili se ponašaju protivno odlukama stranačkih tijela
- j) odlučuju i o drugim pitanjima iz svog djelokruga rada .

Član 24.

(Nadzorni odbor općinske ili gradske organizacije)

Nadzorni odbor bira skupština općinske ili gradske organizacije. Nadzorni odbor prati i nadzire rad i finansijsko poslovanje predsjedništva općinske ili gradske organizacije i njegovih članova, te o tome podnose izvještaj Predsjedništvu GS-a. U nadzorni odbor se biraju tri člana, koji na svojoj konstituirajućoj sjednici između sebe biraju predsjednika. Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova.

Kantonalne i regionalne organizacije

Član 25.

(Sastav kantonalnih i regionalnih organizacija)

Kantonalna organizacija može se osnovati na području kantona u entitetu FBiH. Regionalna organizacija može se osnovati na području regije Banja Luka, Bijeljina, Doboj Trebinju i Istočno Sarajevo u entitetu RS i na području Distrikta Brčko. Kantonalne/regionalne organizacije imaju sljedeća tijela:

- a) Skupština kantonalne/regionalne organizacije;
- b) Predsjedništvo;
- c) Nadzorni odbor;
- d) Sud časti.

Član 26.

(Nadležnosti kantonalnih i regionalnih organizacija)

Kantonalna/regionalna organizacija:

- a) bira i opoziva članove svojih tijela na svojoj skupštini;
- b) bira i opoziva predstavnike kantonalne/regionalne organizacije u Kongres GS-a, na svojoj skupštini;
- c) propagira ciljeve i interese Stranke na svom području;
- d) potiče i organizira osnivanje novih te pomaže i koordinira rad svih općinskih i gradskih organizacija na području kantonalne/regionalne organizacije;
- e) brine se za financiranje svojih djelatnosti;
- f) utvrđuje razvojne i druge programe na području kantona/regije i sudjeluje u njihovom rješavanju;
- g) predlaže kandidate za organe lokalne samouprave te usmjerava i usklađuje njihov rad;
- h) obavještava centralne organe Stranke o svim važnijim političkim, privrednim, kulturnim i socijalnim zbivanjima te o svojim stajalištima i odlukama u vezi s njima;
- i) provodi politiku i zaključke centralnih organa Stranke;
- j) surađuje s drugim strankama i organizacijama na kantonalne/regionalne organizacije, ako je takva suradnja u skladu s politikom i odlukama vodstva GS-a.

Član 27.
(Skupština kantonalnih i regionalnih organizacija)

Skupština kantonalne/regionalne organizacije je najviši organ kantonalne/regionalne organizacije. Skupština se sastaje po potrebi, a najmanje jednom godišnje, a saziva je predsjednik kantonalne/regionalne organizacije. Članovi skupštine moraju biti obaviješteni u pismenom obliku o mjestu, vremenu i dnevnom redu skupštine najmanje 5 dana prije njezinog održavanja.

Skupštinu kantonalne/regionalne organizacije čine članovi predsjedništva kantonalne/regionalne organizacije, izabrani predstavnici općinskih i gradskih organizacija, a po položaju i članovi predsjedništva općinskih ili gradskih organizacija, predsjednici, vijećnici kantonalne/regionalne skupštine, stranački funkcioneri iz članka 13. ovog statuta.

Na svakih 20 članova koje predstavlja pojedina općinska ili gradska organizacija bira se po jedan predstavnik u skupštinu kantonalne/regionalne organizacije. Broj članova skupštine određene kantonalne/regionalne organizacije se može ograničiti, o čemu odluku donosi Predsjedništvo. Ukoliko je na sjednici nazočna većina članova skupštine, skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih članova. Skupština bira predsjednika i predsjedništvo kantonalne/regionalne organizacije.

Član 28.
(Predsjedništvo kantonalnih i regionalnih organizacija)

Predsjedništvo kantonalne/regionalne organizacije je najviše tijelo između dvije skupštine, a sastoji se od predsjednika, dva potpredsjednika, sekretara, blagajnika te osoba iz čl. 17. ovog statuta. Predsjedništvo kantonalne/regionalne organizacije GS-a predlaže program rada kantonalne/regionalne organizacije, provodi odluke i zaključke skupštine kantonalne/regionalne organizacije, vodi tekuću politiku Stranke na području kantona/regije te provodi odluke i zaključke centralnih organa GS-a.

Član 29.
(Predstavljanje i zastupanje kantonalnih i regionalnih organizacija)

Predsjednik kantonalne/regionalne organizacije predstavlja organizaciju u javnosti i potpisuje odluke i druge akte organizacije, a zamjenjuje ga potpredsjednik kojeg on ovlasti.

Član 30.
(Nadzorni odbor kantonalnih i regionalnih organizacija)

Nadzorni odbor kantonalne/regionalne organizacije se bira na skupštini kantonalne/regionalne organizacije i broji 3 člana. Nadzorni odbor prati finansijsko poslovanje kantonalne/regionalne organizacije i izvještava skupštinu kantonalne/regionalne organizacije i Predsjedništvo Stranke o njenom radu.

Član 31.
(Sud časti kantonalnih i regionalnih organizacija)

Sud časti kantonalne/regionalne organizacije se bira na skupštini kantonalne/regionalne organizacije i broji 5 članova, koji između sebe biraju predsjednika. Sud časti kantonalne/regionalne organizacije, raspravlja i donosi mišljenja – stavove o povredama članskih obveza članova Predsjedništvu Stranke na daljnje odlučivanje.

VII. ORGANIZACIJA MLADIH I POSEBNE ORGANIZACIONE SKUPINE ČLANOVA

Član 32. (Organizacije mladih)

Radi realizacije posebnih interesa mladih ili posebnih interesnih skupina članova unutar stranke, organizacije GS-a (općinske ili gradske, kantonalne/regionalne, kao i centralnih organa Stranke) mogu se osnivati organizacije mladih, kao i posebne organizacije članova. Organizacija mladih će djelovati u okviru posebnih interesa mladih. Unutrašnja organizacija i djelokrug rada organizacije mladih uređuje se Pravilnikom koji donosi Predsjedništvo GS-a. Organizacije mladih imaju posebnu obvezu brinuti o interesima mladih, obrazovanju i poboljšanju uvjeta i mogućnosti zapošljavanja mladih.

VIII. CENTRALNI ORGANI STRANKE

Kongres

Član 33. (Sastav Kongresa)

Kongres je najviši organ Stranke. Kongres čine članovi po funkciji te izabrani članovi. Članovi po funkciji su predsjednici općinskih, gradskih i kantonalnih/regionalnih organizacija te, po položaju, svi članovi Predsjedništva Stranke, Suda časti te Nadzornog odbora, zastupnici u parlamentu BiH i FBiH, predsjednici i potpredsjednici kantonalnih/regionalnih skupština, svi ministri u Vijeću ministara BiH i entitetskim vladama, predsjednici uprava, nadzornih odbora, upravnih vijeća i direktori svih privrednih društava u vlasništvu ili većinskom državnom vlasništvu. Izborni članovi se biraju na posebnim izborima kantonalnih/regionalnih organizacija. Odluku o broju i načinu izbora predstavnika donosi Predsjedništvo.

Član 34. (Izbor članova Kongresa)

Izbori za članove Kongresa održavaju se najkasnije 10 dana prije isteka mandata Kongresa. Odluku o raspisivanju izbora donosi Predsjedništvo Stranke. Odlukom iz prethodnog stava određuje se dan izbora i rokovi za provođenje pojedinih izbornih radnji, kao i provođenje izbora. Kantonalne/regionalne organizacije su dužne najkasnije za 30 dana dostaviti sekretarijatu Stranke imena predstavnika izabranih na skupštini kantonalne/regionalne organizacije.

Član 35. (Sazivanje Kongresa)

Kongres saziva Predsjednik GS-a, po odluci Predsjedništva. Redovni izbor kongresa održava se svake četiri godine, a vanredni po potrebi. Predsjednik je dužan sazvati vanredni kongres u roku od 30 dana od prijedloga Predsjedništva GS-a ili pola članova kongresa. Ako predsjednik ne sazove kongres u roku od 30 dana od zahtjeva, istu mogu sazvati predlagači. U slučaju ostavke Predsjednika, vanredni kongres saziva Predsjedništvo GS-a.

Član 36. (Nadležnosti Kongresa)

Kongres Stranke:

- a) utvrđuje temeljna načela politike GS-a;

- b) donosi Statut i njegove izmjene i dopune;
- c) donosi Program, a ako je svrsishodno i Izborni program;
- d) nakon provedenih izbora analizira postignuti izborni uspjeh;
- e) donosi rezolucije, deklaracije i druge programske akte;
- f) bira i opoziva tijela stranke (predsjednik i 10 članova predsjedništva) većinom glasova;
- g) razmatra i usvaja izvješće koje podnosi Predsjednik, a prema potrebi i druga tijela Stranke;
- h) donosi poslovnik o svom radu te druge opće akte, po potrebi, onako kako je to ovim Statutom određeno.

Član 37.
(Donošenje odluka na Kongresu)

Ako ovim Statutom nije drugačije određeno, ukoliko je na kongresu prisutna većina članova Kongresa, Kongres donosi odluke većinom glasova. Ukoliko na kongresu nije prisutna većina članova Kongresa, sjednica se odgađa za dva sata. Ako nakon isteka dva sata kvorum nije postignut, sazvat će se novi Kongres u roku od 30 dana.

Predsjedništvo

Član 38.
(Sastav Predsjedništva)

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Kongresa. Predsjedništvo ima najmanje 10 članova. Predsjednik Stranke, potpredsjednici Stranke, i Generalni sekretar su po svom položaju članovi Predsjedništva. Kongres Stranke bira 10 članova Predsjedništva. Potpredsjednike stranke biraju članovi Predsjedništva, na prijedlog Predsjednika, većinom glasova. Na prijedlog Predsjednika GS-a, Predsjedništvo može kooptirati dodatne članove. Maksimalan broj članova predsjedništva je 35.

Predsjedniku Stranke u radu pomaže pet potpredsjednika, generalni sekretar te članovi Predsjedništva.

Član 39.
(Nadležnosti Predsjedništva)

Sjednice Predsjedništva GS-a održavaju se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjedništvo:

- a) utvrđuje politiku rada Stranke između dva Kongresa i daje smjernice za ostvarivanje ciljeva i provedbu politike, odluka i stavova koje odredi Kongres stranke;
- b) nakon predsjedničkih izbora, izbora za državni, entitetski i kantonalni nivo te lokalnih izbora, analizira rezultate izbora i definira političke mjere koje je potrebno poduzeti na svim razinama ustroja, sukladno izbornim rezultatima;
- c) bira potpredsjednike stranke;
- d) donosi Poslovnik o svom radu;
- e) utvrđuje prijedloge izmjena i dopuna programa, Statuta i drugih pravnih akata koje donosi Kongres;
- f) upravlja imovinom Stranke;
- g) podnosi izvještaj Kongresu o cjelokupnom radu Stranke;
- h) donosi odluke o osnivanju organizacija Stranke;
- i) imenuje prema potrebi ad hoc komisije te određuje njihove zadatke;

- j) utvrđuje visinu stranačke članarine;
- k) određuje način finansijskog i marketinškog poslovanja Stranke;
- l) raspravlja i odlučuje o tekućim političkim pitanjima te vodi materijalno i finansijsko poslovanje;
- m) prihvata finansijski plan i zaključni račun;
- n) prema potrebi imenuje povjerenstva i određuje im zadatke;
- o) na prijedlog Predsjednika Stranke imenuje i razrješava Generalnog sekretara, pomoćnike Generalnog sekretara, blagajnika i potparola stranke;
- p) utvrđuje kandidate Stranke na državnim izborima i daje suglasnost za kandidate na lokalnim izborima;
- q) donosi odluke o raspuštanju kantonalnih/regionalnih organizacija;
- r) obavlja i druge poslove predviđene Statutom i drugim pravnim aktima Stranke.

Član 40. (Sjednica Predsjedništva i način odlučivanja)

Sjednice Predsjedništva saziva Predsjednik, u slučaju njegove spriječenosti u roku od 8 dana, jedan od potpredsjednika.

Sjednica Predsjedništva mora se sazvati na zahtjev 1/3 njegovih članova.

Odluke Predsjedništva su pravovaljane, ako je sjednici prisustvovalo više od polovice njegovih članova i ako je za prijedlog glasovala većina nazočnih članova, ukoliko ovim Statutom nije drugačije propisano.

Predsjednik

Član 43. (Nadležnosti Predsjednika)

Predsjednik GS-a brine o djelovanju Stranke u smislu Člana 1 ovog Statuta te brine o poštivanju Statuta i zakonitosti rada GS-a. Predsjednik vodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima, odlukama Kongresa i Predsjedništva te brine o izvršavanju odluka Kongresa i Predsjedništva. Predsjednik GS-a samostalno parafira međustranačke sporazume i dogovore, brine o imovini Stranke i naredbodavac je po finansijskim sredstvima. Predsjednik GS-a može imenovati šefa kabineta Predsjednika GS-a.

Predsjednik GS-a saziva Predsjedništvo te predlaže kandidate za zastupnike u Parlament BiH, FBiH i RS i predstavnike Stranke u tijelima izvršne vlasti BiH, FBiH i RS. Predsjednik GS-a donosi odluke o suspenziji i isključenju članova Stranke te obavlja i druge dužnosti utvrđene Zakonom, Statutom, odlukama Kongresa i Predsjedništva, na temelju mišljenja Suda časti. Predsjednik GS-a je za svoj rad odgovoran Kongresu GS-a. Radi analiza i donošenja političkih odluka, Predsjednik može osnivati stalne ili povremene komisije ili odrediti povjerenike za pojedina područja.

Član 44. (Djelovanje Predsjednika)

Predsjedniku Stranke u radu pomaže pet potpredsjednika, generalni sekretar i članovi Predsjedništva. Predsjednik GS-a svoju dužnost predsjednika Stranke može obavljati i profesionalno.

Nadzorni odbor

Član 45.

(Sastav Nadzornog odbora)

Nadzorni odbor je izvršno-operativni organ GS-a. Nadzorni odbor GS-a ima pet članova, a svaki član ima zamjenika (pet zamjenika). Članovi Nadzornog odbora između sebe biraju predsjednika i sekretara. Nadzorni odbor GS-a prati i nadzire provođenje Statuta i odluka centralnih organa Stranke, njihovo finansijsko-materijalno poslovanje, pregledava završni račun i podnosi izvještaje nadležnim organima Stranke. Usvaja finansijske izvještaje GS-a.

Članovi centralnih organa Stranke, koji obavljaju izvršne poslove, ne mogu biti članovi Nadzornog odbora. Po posebnoj odluci Predsjedništva Stranke, Nadzorni odbor GS-a može obaviti i nadzorni postupak u kantonalnim/ regionalnim i općinskim organizacijama te mjesnim odborima Stranke. Nadzorni odbor GS-a odlučuje većinom glasova svih pet članova te može donijeti Poslovnik o svom radu.

Nadzorni odbor se bira na prvoj sjednici Predsjedništva.

Član 46. (Upravljanje imovinom)

Ugovore o stjecanju, otuđenju i opterećenju imovine GS-a prije zaključenja odobrava Predsjedništvo GS-a na prijedlog Nadzornog odbora GS-a.

Sud časti

Član 47. (Sastav Suda časti i nadležnosti)

Sud časti ima pet članova, a svaki član ima svojeg zamjenika (5 zamjenika). Članovi između sebe biraju predsjednika i sekretara. Sud časti Stranke daje svoje mišljenje Predsjedniku stranke o težim povredama članova i visokih funkcionera Stranke, a odluke donosi većinom glasova svih pet članova.

Poslovni direktor

Član 48. (Nadležnosti Poslovnog direktora)

GS ima poslovnog direktora koji se brine o prihodima i rashodima Stranke, upravlja imovinom Stranke, vodi brigu o zaposlenim osobama, brine o stjecanju i otuđenju imovine Stranke, organizira financiranje aktivnosti Stranke i druge poslove finansijsko-materijalnog karaktera te rukovodi stručnom službom Stranke.

Poslovni direktor zastupa GS u pravnom prometu. Poslovni direktor GS-a za svoj rad odgovara Generalnom sekretaru, predsjedniku GS-a i Predsjedništvu GS-a.

Član 49. (Dužnosti Poslovnog direktora)

Poslovni direktor s generalnim sekretarom Stranke koordinira i izrađuje finansijski plan za iduću kalendarsku godinu te koordinira izradu finansijskih planova organizacija GS-a. Godišnji finansijski plan poslovni direktor Stranke dostavlja Predsjedništvu. Poslovni direktor Stranke materijalno-finansijske i privredne izvještaje o poslovanju Stranke podnosi Predsjedništvu GS-a.

Politički savjet

Član 50.

(Uloga, sastav i nadležnosti Političkog savjeta)

Politički savjet GS-a je političko savjetodavno tijelo GS-a. Politički savjet raspravlja o općepolitičkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja GS-a, predlaže programske dokumente, posebno u vezi s izborima, potiče nove aktivnosti Stranke i građanske inicijative, razmatra konkretna pitanja te daje preporuke i mišljenja organima Stranke.

Predsjednik i članovi Političkog savjeta se biraju među istaknutim članovima GS-a, a mogu biti i istaknuti pojedinci i javni radnici koji nisu članovi Stranke, a prihvataju građanske vrijednosti i osnovna programska načela GS-a. Politički savjet radi na sjednicama koje saziva predsjednik Političkog savjeta.

Na poziv predsjednika Političkog savjeta sjednicama mogu prisustvovati i istaknuti stručnjaci za pojedina područja koji nisu članovi Političkog savjeta. Predsjednik Političkog savjeta dužan je sazvati sjednicu i raspraviti pitanja kada to od njega traži predsjednik GS-a, Predsjedništvo. Politički savjet donosi poslovnik o svom radu i radu stručnih savjeta GS-a. Predsjednika Političkog savjeta GS-a bira Predsjedništvo na prijedlog Predsjednika GS-a.

Predsjednik Političkog savjeta je član Predsjedništva stranke po službenoj dužnosti. Predsjednik Političkog savjeta:

- a) predlaže Predsjedništvu stranke platformu stranke;
- b) daje mišljenje na Nacrt programa stranke;
- c) predlaže Predsjedništvu izbornu strategiju, program i plan izborne kampanje;
- d) predlaže sastav Centralnog izbornog štaba na prijedlog šefa/ice istog;
- e) obavlja i druge poslove određene Statutom i opštim aktima i poslove koji nisu u nadležnosti drugih organa Stranke.

Sekretarijat

Član 51.

(Sastav, struktura i nadležnosti Sekretarijata)

Sekretarijat GS-a sačinjavaju:

- a) generalni sekretar;
- b) izvršni sekretar;
- c) blagajnik;
- d) potparol.

Sekretarijat GS-a vodi registar članova.

Unutar sekretarijata može se osnovati i sljedeće:

- a) kabinet generalnog sekretara;
- b) služba računovodstva i financija;
- c) služba za tehničko-organizacijske poslove;
- d) služba za međunarodne poslove;
- e) služba za odnose s javnošću i medijima ili funkcija potparola;

f) služba opštih poslova.

Predsjedništvo može donijeti odluku i o drugačijoj organizaciji sekretarijata. Sekretarijat je operativno izvršno tijelo koje organizira administrativno-tehničke poslove za potrebe Stranke, a prema potrebi osigurava uspješno djelovanje Suda časti, Nadzornog odbora, kao i drugih centralnih organa Stranke.

Generalni sekretar

Član 52. (Izbor i nadležnosti Generalnog sekretara)

Generalni sekretar se nalazi na čelu sekretarijata i organizira sljedeće poslove:

- a) organizira, koordinira i upravlja poslovima sekretarijata;
- b) surađuje s predsjednikom i potpredsjednicima Stranke;
- c) brine o izvršenju odluka Predsjedništva;
- d) zastupa GS u administrativnim i drugim poslovima spram državnih i drugih organa;
- e) daje mišljenje vezano za primjenu i provođenje Statuta i drugih akata organa Stranke;
- f) pruža stručnu pomoć mjesnim, općinskim ili gradskim, kantonalnim/regionalnim županijskim i drugim organizacijama te predlaže i poduzima mjere u cilju uspješnijeg rada organizacijskih oblika Stranke;
- g) zaključuje ugovore po ovlaštenju predsjednika Stranke;
- h) koordinira rad stručno-političkih povjerenstava i tijela Stranke.

Generalnog sekretara bira Predsjedništvo stranke i to većinom glasova. Generalni sekretar može svoju dužnost obavljati profesionalno. U slučaju duže spriječenosti, generalnog sekretara zamjenjuje osoba koju odredi Predsjedništvo GS-a.

IX. TRAJANJE MANDATA I OPOZIV

Član 53. (Trajanje mandata i unutarstranački izbori)

Izbori u Stranci održavaju se svake 4 godine. Mandat članovima Skupštine, predsjednika, potpredsjednika, članovima predsjedništva, Suda časti, Nadzornog odbora, Političkog savjeta traje četiri godine.

Članovi organa Stranke mogu biti opozivani i prije isteka mandata zbog:

- a) neizvršavanja svojih obveza;
- b) nanošenja štete ugledu Stranke;
- c) nepridržavanja programskih akata i Statuta;
- d) kažnjivog djela koji člana čini nepodobnim da bude član tijela Stranke.

Opoziv organa GS-a se provodi po postupku predviđenom za izbor.

X. SREDSTVA ZA RAD

Član 54. (Finansiranje i područja djelovanja GS-a)

Građanski savez se financira:

- a) sredstvima članarine i darovima članstva i simpatizera;
- b) sredstvima od imovine;
- c) prihodima od donacija;
- d) prihodom od naknade troškova izborne utakmice;
- e) prihodima od izdavačke djelatnosti i ostalih djelatnosti koje daju prihod;
- f) ostalim prihodima.

GS može osnivati fondacije za razna područja djelovanja (likovno, književno, muzičko, scensko, filmsko stvaralaštvo, itd.), a u skladu sa zakonskim propisima.

Član 55. (Članarina i ostali prihodi)

Predsjedništvo Stranke, na prijedlog generalnog sekretara, određuje visinu članarine za svaku tekuću godinu te kriterije prema kojima se određene kategorije članova mogu osloboditi plaćanja članarine ili plaćati umanjenu članarinu.

U svrhu osiguranja materijalno-financijske osnovice za rad, Stranka može osnovati trgovačka društva i druge pravne osobe, samostalno ili s drugim osobama, a u skladu s propisima Bosne i Hercegovine. Posebnim pravilnikom može se odrediti način prikupljanja sredstava, raspodjele, izrade proračuna te provedbe tog pravilnika.

XI. STATUT I DRUGI AKTI STRANKE

Član 56. (Donošenje i izmjena Statuta)

Statut je najviši normativni akt kojim se uređuje unutarnja organizacija, rukovođenje i upravljanje u Stranci. Statut se donosi u postupku propisanom ovim Statutom. Postupak donošenja Statuta te njegovih izmjena i dopuna mogu pokrenuti članovi i/ili organi Stranke. Prijedlozi u smislu stava 1 ovog članka dostavljaju se Predsjedništvu Stranke, koje je dužno očitovati se o svakom prijedlogu i o tome izvijestiti predlagača.

Predsjedništvo stranke osniva Komisiju za Statut koji izrađuje nacrt Statuta, odnosno nacрте izmjena i/ili dopuna Statuta. O nacrtu Statuta, odnosno nacrtima izmjena i/ili dopuna Statuta, organizira se javna rasprava u kantonalnim/ regionalnim organizacijama Stranke. Primjedbe i prijedlozi iz javne rasprave dostavljaju se predsjedništvu, koje utvrđuje prijedlog Statuta.

Statut i izmjene i/ili dopune Statuta donosi Kongres Stranke. Organi Stranke donose, u skladu sa svojim ovlastima utvrđenim Statutom, odluke, zaključke i upustva. Odlukom se, na opći način, uređuju pitanja provedbe pojedinih odredaba Statuta. Zaključkom se uređuju konkretna pitanja iz nadležnosti organa Stranke, a upustvom način postupanja organa u Stranci. Deklaracije i programi koje donose centralni organi Stranke donose se primjenom odredaba kojima je uređeno donošenje Statuta.

Član 57. (Tumačenje Statuta)

Izmjene i dopune Statuta obavljaju se na način i po postupku predviđenom za njegovo donošenje. Autentično tumačenje ovog Statuta donosi Kongres Stranke.

Član 58.
(Stupanje na snagu Statuta)

Ovaj Statut stupa na snagu donošenjem na kongresu Građanskog saveza, odnosno danom usvajanja na kongresu Građanskog saveza.

XII. PRESTANAK RADA STRANKE

Član 59.
(Prestanak rada Stranke)

Stranka prestaje postojati odlukom Kongresa.

Odluku iz stava 1. donosi Kongres na način kojim odlučuje prilikom donošenja Statuta. Prestane li Stranka postojati, na temelju odluke Kongresa, ili po sili zakona, imovina Stranke pripada svrsi koju odredi Kongres.